

עמותת חברות הסיעוד

19 יוני, 2022
1433246

לכבוד:
הגב' סיגל מורן - מנכ"לית, משרד הרווחה והביטחון החברתי
הגב' אורנה זמיר - ראש אגף סיעוד, המוסד לביטוח לאומי
מר ניר קיזר - סמנכ"ל בכיר, מינהל אסטרטגיה
משרד הרווחה והביטחון החברתי
ירושלים

מכובדי שלום רב,

הנדון: המלצות הצוות למניעת הידרדרות תפקודית של אזרחים ותיקים

בשם עמותת חברות הסיעוד (להלן: "העמותה") המאוגדות תחת איגוד לשכות המסחר, הריני לפנות אליכם בדברים הבאים כדלקמן:

1. העמותה מייצגת כיום כ-25 חברות סיעוד בינוניות וקטנות, המעניקות טיפול סיעודי לכ-25,000 זכאי חוק הסיעוד, ניצולי שואה ואזרחים ותיקים ורואה בראש סדר עדיפויותיה את טובת זכאי גמלת הסיעוד ובני משפחתם.
2. על רקע זה, שמחנו לשמוע על הקמת הצוות הבין-משרדי (להלן: "הצוות הבין-משרדי") שמטרתו בחינת כלל המענים הניתנים כיום לאוכלוסייה הוותיקה לצורך שימור תפקודה. העמותה רואה עין בעין את החשיבות הרבה והאחריות הכרוכה במציאת פתרונות למניעת הידרדרותם של האזרחים הוותיקים, כמו גם, שימור איכות חייהם, רווחתם החברתית והנפשית, תפקודם הפיזי והקוגניטיבי ועצמאותם.
3. בתאריך 02.06.22 פורסמה טיוטה להערות הציבור, המגבשת את המלצות הצוות הבין-משרדי; בתמצית, אנו חולקים על ההמלצות המובאות בטייטה וסבורים שיש בהן כדי לשנות באופן דרמטי את תחום הסיעוד, באופן שיוביל דווקא לפגיעה באזרחים הוותיקים, להם הן מבקשות להועיל; אימוץ ההמלצות, יסיט משאבים חיוניים, ישלול מזכאי גמלת הסיעוד זכויות ושירותים בהם הם מעוניינים (וזכאים להם כיום), ימנע מהם טיפול סיעודי חיוני, וכל זאת באופן כמעט שרירותי וללא בחינה מקדימה, המתחייבת טרם ביצוע שינוי כה מהותי.

עמותת חברות הסייעוד

4. נבקש להתייחס, ביתר פירוט, לסוגיות הבאות:

א. שימוש במשאבים המוקצים לרמות 1-2 בגמלת הסייעוד לשם שילוב של רכיבי דחיקת תלות - הקצעת משאבים חדשים לטובת מניעת הידרדרותם התפקודית של האזרחים הוותיקים היא דבר ראוי ומבורך; אולם, אנו מבקשים להתנגד בכל תוקף ולהצר על כל פתרון שמבקש לעשות שימוש במשאבים הקיימים, אשר נועדו לאפשר למטופלים סיעודיים, התלויים בעזרת הזולת, להתמודד עם מטלות היום-יום; מדובר בהסטת משאבים שתפגע קשות באותם אזרחים ותיקים ממש, שהגיעו לראשונה למצב סיעודי.

ב. מניעת האפשרות לקבל שירותי סיעוד ממטופלים סיעודיים ברמות 1-2 - יובהר, אזרח ותיק שעבר בדיקת תלות (adl) והוכר כמי שזכאי לגמלת סיעוד, הינו במצב סיעודי וזקוק נוכח מצבו, לשירותי סיעוד שיאפשרו לו ביצוע של מטלות בסיסיות, אותן הוא לא יכול כבר לבצע באופן עצמאי; זוהי תכליתה של בדיקת התלות וזהו הצורך של כל אזרח ותיק המגיש תביעה לגמלת סיעוד ומוכן להתמודד עם כל הכרוך בכך. ההמלצות מבקשות להשתמש באותם משאבים שהוקצו לטובת שירותי סיעוד, בכדי להעניק לאותו אזרח ותיק סיעודי קצבה חודשית, שירותי דחיקת תלות, הרחבת שירותי הרווחה וביסוס שירותי הקהילה התומכת. בפועל, ההמלצות מבקשות למעשה לשלול מאותם אזרחים ותיקים סיעודיים את השירות החיוני היחיד להם הם זקוק, קרי, שירות טיפול ביתי סיעודי. הדעת אינה סובלת כי אזרח ותיק המגיע לראשונה בחייו למצב סיעודי, לא יוכל לקבל שירותי סיעוד, השירותים החיוניים ביותר עבורו בנקודת זמן זו של חייו.

ג. יצירת אפקט מצנן והקטנת התמריץ של אזרח ותיק למצות את זכויותיו - הסיבה המרכזית של אזרח ותיק הניגש למסלול של הגשת תביעת סיעוד - מסלול לא פשוט הכולל בדיקת תלות - הינה הצורך שלו בשירותי סיעוד; ברבים מהמקרים הצורך הזה מתעורר עקב החמרה במצבו הבריאותי או איבוד כישורים שונים וההכרה כי לראשונה בחייו יצטרך להיעזר בגורם חיצוני לשם ביצוע מטלות בסיסיות; אותו אזרח ותיק שיגיש לראשונה תביעה לגמלת סיעוד ויעמוד בתנאים לקבלתה יקבל במרבית המקרים הכרה בגמלה ברמות הנמוכות (1-2); מאחר והמלצות הצוות הינן כי ברמות גמלה אלו תישלל מהזכאי האפשרות לקבל שירותי סיעוד, יפחת באופן דרמטי התמריץ של אותו אזרח למצות את זכויותיו ולעבור את דרך החתחתים, רק בשביל לגלות בסוף כי אין לו אפשרות לקבל את הסיוע החיוני עבורו.

עמותת חברות הסיעוד

ד. מעורבות קופות החולים בתחום הסיעוד - יוזכר כי ב-2012 נעשה ניסיון לרפורמה בתחום הסיעוד וכוונת הרפורמה היתה להעביר את חוק הסיעוד לקופות החולים. אך ניסיון זה כשל, יוער כי השינוי החקיקתי שנדרש דאז היה מרחיק לכת וברור היה כי אין באמתחתם של קופות החולים משאבים לסייע לאזרח הוותיק בריטואל היום יומי שלו ולמותר לציין כי חוק הסיעוד נותן שירותי רווחה לאזרח הוותיק ולא שירותי בריאות לאזרח הוותיק, ככל ורוצים לבצע שינוי בדחיקת הידרדרות, נא תדון הוועדה עם נותני שירותי הסיעוד והביטוח הלאומי על הפתרונות הנדרשים ושיפור המענה של המטפלות בשטח על מנת שלא להרוס את תחום הסיעוד שעובד בהצלחה מזה 35 שנים.

ה. הפרת האיזון בענף הסיעוד וביצוע שינוי כה דרמטי ללא מחקר או פיילוט מקדים - לו תתקבלנה ההמלצות מדובר בשינוי שאין להפריז בדרמטיות שלו ובטלטלה שלו על תחום הסיעוד שהתפתח ושמר על איזון עדין בעשרות השנים האחרונות. רבות מההמלצות מתבססות על סברות והערכות ללא כל תימוכין או מחקר מלווה שמציג תשתית עובדתית ראויה לשינוי כה מקיף. אנו מצפים כי טרם ביצוע שינוי כה דרמטי שישפיע על חייהם של אזרחים ותיקים רבים באופן מיידי, יתבצע מחקר מלווה מסודר שיצדיק את הקביעות שבבסיס ההמלצות; בנוסף, מן הראוי כי שינוי כה מהותי לא יתבצע בטרם יבוצע פיילוט וייבחן האם אכן ההמלצות מסיגות את ייעודן והאם הדבר תואם את הצרכים והרצונות של האזרחים הוותיקים, בפרט אלו הסיעודיים.

5. מכל הכתוב לעיל וככל וברצונכם לתת את המענה הראוי והטוב ביותר לאזרחים הוותיקים הזקוקים לגמלת סיוע, נשמח להיפגש עמכם ועם שאר הגורמים הרלוונטיים על מנת שנוכל להרחיב ולהביא בפניכם את כל הנתונים וזאת בטרם המלצות הצוות יהפכו חלוטות בעניין דגן.

בכבוד רב,

עו"ד מוריה שרי כלפה,
מנהלת עמותת חברות הסיעוד.

העתק:

חיים עוז – סמנכ"ל חטיבות ענפיות.